

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/788/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313212454
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Dudášová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2313212454.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Andrea Dudášová a členov senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Martin Holič, v právnej veci navrhovateľa: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., Karadžičova 8, Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpený advokátom: JUDr. Ján Šoltés, Karadžičova 8, P.O.BOX 205, Bratislava, proti odporkyni: V. Q., nar. XX.XX.XXXX, naposledy bývajúca L. XXXX/XX, Q., t.č. na neznámom mieste, zastúpená opatrovníčkou: O. J., zamestnankyňa Okresného súdu Galanta, o zaplatenie 392,70 eur s príslušenstvom, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Galanta č. k. 23C 224/2013-115 zo dňa 30 septembra 2014 proti výroku I. - v časti určenia neplatnosti zmluvnej podmienky, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutom výroku I. - určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky vrátane závislého výroku o náhrade trov konania potvrdzuje.

Odporkyni sa náhrada trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Rozsudkom napadnutým odvolaním prvostupňový súd výkonom I. určil, že zmluvná podmienka dojednaná v zmluve o pripojení, uzatvorenej medzi spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s. Vajnorská 100/A, Bratislava a odporkyňou zo dňa 24.03.2010, v bode 3 zmluvy v znení „V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode II. tejto zmluvy alebo článku 3 bod 3.5 Všeobecných podmienok, alebo v článku 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok), v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM-karty zo strany Podniku je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu v sume 47,80 Eur“ je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti. Výkonom II. odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 334,90 Eur s 9%-ným ročným úrokom z omeškania počítaným zo sumy 271,25 eur od 12.05.2010 do zaplatenia a zo sumy 73,65 Eur od 12.06.2010 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Výkonom III. súd vyslovil, že v ostatnej časti súd návrh zamietal a výkonom IV. odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi náhradu trov konania v sume 20,60 Eur a trov právneho zastúpenia v sume 75,92 Eur, k rukám advokáta navrhovateľa, do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Svoje rozhodnutie prvostupňový súd po citácii § 42 ods. 1 písm. a) a ods. 4 písm. a), b), § 43 ods. 1, 2 zákona č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách, § 51, 544 ods. 1, 2, 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., § 37 ods. 1, § 39 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka a vecne tým, že z vykonaného dokazovania, a to predovšetkým z listinných dôkazov predložených samotným navrhovateľom mal súd za preukázané, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporcom vznikol právny vzťah na základe Zmluvy o pripojení zo dňa 24.3.2010 viažucej sa k tel.č. č. XXXX XXXXXX a SIM karte č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca navrhovateľa poskytoval odporcovi minimálne v období od 22.3.2010 do

21.5. 2010 elektronické komunikačné služby presne vymedzené v zmluve, pričom odporca právneho predchodcovi navrhovateľa za poskytnuté služby riadne a včas nezaplatil za predmetné obdobie odplatu vo výške 334,90 Eur. Nakoľko odporca riadne a včas navrhovateľovi jednotlivé splatné pohľadávky za poskytnuté služby neuhradil, súd mu uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 334,90 Eur ako odplatu za poskytnuté a neuhradené telekomunikačné služby aj s príslušným úrokom z omeškania v zmysle vyššie citovaných zákonných ustanovení vo výške o 8 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania splnením peňažného dlhu, teda odo dňa nasledujúceho po splatnosti jednotlivých faktúr. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania splnením peňažného dlhu bola vo výške 1% ročne. Pokiaľ ide o navrhovateľom uplatnené právo na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 47,80 Eur je potrebné uviesť, že z ust. § 544 Občianskeho zákonníka vyplýva, že aj dohoda o zmluvnej pokute musí spĺňať náležitosti vyžadované u každého právneho úkonu, a to v § 37 Občianskeho zákonníka, teda musí byť určitá a zrozumiteľná, inak je neplatná. Právny predchodca navrhovateľa, ako aj samotný navrhovateľ odvodzovali svoje právo na zaplatenie zmluvnej pokuty z bodu 3. Zmluvy o pripojení zo dňa 24.3.2010 V zmysle bodu 3 Zmluvy o pripojení zo dňa 24.3.2010 je zrejme, že zmluvné strany sa dohodli, že „V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode II. tejto zmluvy alebo článku 3 bod 3.5 Všeobecných podmienok, alebo v článku 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok), v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM-karty zo strany Podniku je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu v sume 47,80 Eur“. Z takéhto znenia dojednaní o zmluvnej pokute súd dospel k záveru, že dojednanie o zmluvnej pokute spôsobom „...v prípade porušenia akejkoľvek povinnosti ...“ (z demonštratívnym výpočtom určitých povinností) je účastník povinný uhradiť zmluvnú pokutu v stanovenej výške, podmienku určitosti právneho úkonu nespĺňa. Zmluva o pripojení, ktorej súčasťou sú aj obchodné podmienky obsahuje niekoľko desiatok povinností účastníka rôznej závažnosti. Uvedená formulácia neumožňuje posúdenie porušenie ktorej povinnosti účastníka je sankcionované zmluvnou pokutou. Tomuto záveru nebráni ani demonštratívny výpočet určitých povinností, a to práve preto, že je len príkladný. Zároveň pre svoju neurčitosť neumožňuje posúdenie primeranosti výšky zmluvnej pokuty vo vzťahu k zabezpečenej povinnosti. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti, že pri rovnakej právnej úprave ako je v Slovenskej republike vyššie uvedeným spôsobom judikoval aj Najvyšší súd Českej republiky, ktorým rozhodnutím sp. zn. 2 Odon /90/97 vyslovil, že pri formulácii dohody o zmluvnej pokute spôsobom „ak obsluhovateľ v priebehu splatnosti zmluvy porušil svoje zmluvné záväzky neboli v dohode o zmluvnej pokute dostatočne určité, popísané povinnosti, ktoré mali byť zaistené zmluvnou pokutou zo slov porušenia zmluvného vzťahu nemožno vyvodit', ktoré konkrétne povinnosti zo zmluvného vzťahu, príp. ich určitý súhrn mal byť zaistený zmluvnou pokutou, čo je podmienkou pre to, aby pri ich porušení mohla byť uplatnená táto sankcia“. Uvedený názor Najvyššieho súdu Českej republiky potvrdil aj v rozhodnutí sp. zn. 28Cdo /1526/2009, v ktorom uviedol, že zmluvné pojednanie, podľa ktorého je povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu viazaná na „porušenie zmluvného vzťahu“ je pre neurčitosť neplatné, pretože z neho nemožno vyvodit', ktoré konkrétne povinnosti zo zmluvného vzťahu majú byť zabezpečené zmluvnou pokutou. Rovnako Najvyšší súd SR vo veci sp. zn. MObdo/4/2003 uviedol, že v dohode o zmluvnej pokute musí byť povinnosť, ktorá zmluvná pokuta zabezpečuje vymedzená určito, inak je dohoda neplatná. Na základe uvedeného podľa súdu neobstojí bežné vysvetlenie navrhovateľa, že zmluvná pokuta bola účtovaná za nezaplatenie faktúr, nakoľko právny úkon urobený v písomnej forme možno vykladať iba podľa toho, čo obsahuje a výkladom právny úkon nemožno dopĺňať o to, čo síce mohlo byť vôľou navrhovateľa, ale v právnom úkone to vyjadrené nebolo (faktúra právneho predchodcu navrhovateľa č. 7107224219 neobsahuje žiadnu informáciu o tom, za čo účtuje zmluvnú pokutu). Demonštratívny výpočet zabezpečených povinností k platnosti dohody o zmluvnej pokute nepostačuje, pretože jeho určitosť musí byť hodnotená ako celok. Ak je takáto dohoda z tohto pohľadu neurčitá, nie je táto neurčitosť prelomená ani demonštratívnym výpočtom, v ktorom sa náhodou nachádza aj povinnosť, za ktorej porušenie veriteľ uplatňuje zmluvnú pokutu. Pre poriadok je potrebné uviesť, že z neplatného právneho úkonu - neplatného dojednaní o zmluvnej pokute, nevznikajú účastníkom takejto dohody žiadne práva ani povinnosti. Z tohto dôvodu súd návrh navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 47,80 Eur ako nedôvodný zamietol.

Pre neplatnosť dojednaní o zmluvnej pokute súd zistil aj ďalší dôvod. Zmluvnú pokutu, ktorú je nutné viazať v zmysle § 544 Občianskeho zákonníka vždy na porušenie zmluvnej povinnosti, je nutné dojednať vždy ako nepodmienujúcu. V tejto súvislosti je procesný súd toho názoru, že nie je možné vznik povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu viazať kumulatívne, jednak na porušenie zmluvnej povinnosti, ako aj následne na vypojenie SIM karty z prevádzky. Z týchto dôvodov potom takéto dojednanie o zmluvnej pokute súd považoval za neplatné pre jeho rozpor so zákonom nehovoriac o tom, že navrhovateľ ani žiadnym

spôsobom napriek poučeniu zo strany súdu podľa ust. § 120 ods. 4 O.s.p. nepreukázal, že jeho právny predchodca vypožil pre porušenie povinností odporcu SIM kartu odporcu z prevádzky, prípadne že by odporca sám požiadal o vypojenie SIM karty z prevádzky (v takomto prípade by pokuta bola splatná dňom doručenia takejto žiadosti odporcu navrhovateľovi). Okrem toho navrhovateľ v konaní ani len netvrdil, že odporca sám požiadal o vypojenie SIM karty z prevádzky, preto súd v tomto zmysle ani nevykonával žiadne dokazovanie.

Súd dospel k záveru, že navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno preukázania, že ním uplatnené právo na zaplatenie zmluvnej pokuty (aj keď neplatne dojednané) sa vôbec stalo ku dňu rozhodovania súdu vo veci samej splatným, teda že by nastali skutkové okolnosti predpokladané dodatkom ku zmluve majúcej za následok vznik povinnosti odporcu zaplatiť zmluvnú pokutu (že by došlo k vypojeniu SIM karty odporcu z prevádzky).

Je možné konštatovať, že v prejednávanej veci zmluva o pripojení uzatvorená medzi účastníkmi konania je štandardnou formulárovou spotrebiteľskou zmluvou, ktorú skutočnosť podľa všetkého nespochybňuje ani samotný navrhovateľ. V tejto súvislosti sa pri posudzovaní dôvodnosti navrhovateľom uplatneného nároku otvára aj priestor pre súdnu kontrolu zmluvných podmienok v tom zmysle, či tieto nespôsobili hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech odporcu, ako spotrebiteľa, a to i vo vzťahu k dojednanej zmluvnej pokute. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že súd po posúdení zmluvnej pokuty i z tohto pohľadu dospel k záveru, že zmluvná pokuta spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej strany. Navrhovateľ uplatňuje od odporcu sankciu v podobe zmluvnej pokuty za porušenie akejkoľvek zmluvnej povinnosti a vo výške, ktorá je nezmenená bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Pre poriadok je ďalej potrebné uviesť, že neprijateľnosť sankcie, ktorej zaplatenia sa navrhovateľ v tomto konaní domáhal sa osobitne prejavuje v spojení s časovým aspektom jej uloženia. Navrhovateľ, ako dodávateľ vôbec nerozlišuje medzi prípadom, kedy spotrebiteľ ukončí zmluvu jeden mesiac pred uplynutím doby viazanosti a medzi prípadom, keď spotrebiteľ ukončí zmluvu na začiatku doby viazanosti. V oboch prípadoch je spotrebiteľ viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty, čo je potrebné považovať za neprijateľné (a to bez ohľadu na to aká situácia nastala v tom ktorom konkrétnom prípade). Ustanovenia § 544 a 545 Občianskeho zákonníka nevyklučuje možnosť dojednaní zmluvnej pokuty za omeškanie s platením peňažného záväzku. Umožňuje však dojednanie, ktorým výšku zmluvnej pokuty je možné vyjadriť aj percentuálnou čiastkou v závislosti na dĺžke doby porušenia povinnosti. Vychádzajúc z toho, že odporcu zaťažuje povinnosťou zaplatiť zmluvnú pokutu v rovnakej výške bez ohľadu na to, kedy v priebehu zmluvnej viazanosti poruší niektorú zo zmluvných povinností, vzhľadom na tento nepomer, ako aj jednostrannú povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu a jeho nemožnosť ovplyvniť text zmluvných dojednaní, súd zmluvné dojednanie o povinnosti zaplatiť zmluvnú pokutu považoval za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Nakoľko súd takúto podmienku v spotrebiteľskej zmluve určil za neplatnú z dôvodu jej neprijateľnosti a v konečnom dôsledku to bol aj jeden (nie však jediný) z dôvodov, pre ktoré nepriaznil navrhovateľovi plnenie z takejto podmienky, súd takúto podmienku v súlade s ustanovením § 153 ods. 4 O.s.p. uviedol vo výroku svojho rozhodnutia.

Podľa názoru procesného súdu je potrebné nárok navrhovateľa na zmluvnú pokutu považovať za výkon práva, ktorý je v rozpore s dobrými mravmi aj z toho dôvodu, že k jeho uplatneniu došlo zo strany osoby odlišnej od osoby samotného veriteľa, v prospech ktorého bola zmluvná pokuta dojednaná. Pritom samotnému veriteľovi nič nebránilo si tento nárok uplatniť (pravdaže okrem mnohých rozhodnutí súdov, ktoré vo svojich rozhodnutiach konštatovali neplatnosť dojednaní o zmluvnej pokute v jeho zmluvách o pripojení). Už z tohto konania veriteľa možno vyvodiť, že nemal dostatočný záujem na uhradení zmluvnej pokuty, aj keď si bol vedomý porušenia zmluvnej povinnosti zo strany odporcu, ktoré tento jeho nárok údajne zakladalo. V minulosti súdy opakovane vo vzťahu k zmluvnej pokute judikovali, že výkon práva na zmluvnú pokutu je v rozpore s dobrými mravmi a je potrebné mu odmietnuť poskytnutie právnej ochrany ak jeho účelom nie je dosiahnutie primárnych funkcií zmluvnej pokuty, ale obohatenie sa na úkor povinnej osoby, resp. jej šikana (porovnaj rozsudok NS ČR zo dňa 20. 4. 2004, sp. zn. 32 Odo 1047/2003, rozsudok NS ČR zo dňa 28. 5. 2007, sp. zn. 32 Odo 202/2006). Pritom treba poukázať na základné funkcie zmluvnej pokuty, ktorá má zabezpečovací, sankčný a kompenzačný charakter. Tieto základné funkcie však nárok na zmluvnú pokutu môže splniť prevažne vo vzťahu medzi účastníkmi dohody o zmluvnej pokute, teda voči oprávnenej osobe, v prospech ktorej bola zmluvná pokuta dojednaná a len vo vzťahu k tej povinnej osobe, ktorá nejaké povinnosti zo zmluvy porušila. Uplatnením nároku na zmluvnú pokutu v danom prípade, keď si ho uplatňuje navrhovateľ, ktorý je už postupníkom vo vzťahu

k uplatnenej pohľadávke, nedôjde k naplneniu ani zabezpečovacej ani kompenzačnej funkcie zmluvnej pokuty a s ohľadom na dĺžku času, ktorá uplynula od porušenia zmluvnej povinnosti odporcom možno konštatovať, že nedôjde k naplneniu ani jej sankčnej funkcie, najmä keď ako sankcia pre nesplnenie povinnosti zaplatiť kúpnu cenu (objednaných služieb) voči samotnému veriteľovi slúžil už ním uplatnený nárok na úroky z omeškania. Takéto uplatnenie nároku na zmluvnú pokutu možno pokladať za šikanózne konanie vo vzťahu k odporcovi, ktoré by v súlade § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka nemalo požívať právnu ochranu.

Pokiaľ ide o námietku navrhovateľa, že dojednanie o zmluvnej pokute s odporcom bolo dojednaním individuálnym, a preto ani prípadná aplikácia ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka neprichádza do úvahy, že zmluvné strany dojednaniu o zmluvnej pokute dospeli na základe vzájomnej predzmluvnej komunikácie a zohľadnenia potrieb a preferencií odporcu, že ak by odporca chcel, mohol uzavrieť zmluvu aj bez dojednania pokuty, teda mohol ovplyvniť obsah zmluvy vo vzťahu k tejto zmluvnej podmienke, že právny predchodca navrhovateľa mal a stále má v ponuke viacero variant služieb a dojednaní zmluvy o pripojení je potrebné uviesť, že na takéto námietky neprihliadol, nakoľko ich považoval za nepravdivé. Z predloženej zmluvy o pripojení je nepochybne zrejmé, že sa jedná o formulárovú zmluvu v ktorej je dohoda o zmluvnej pokute právnym predchodcom navrhovateľa predpísaná v konkrétnom znení a je na spotrebiteľovi či ju ako celok podpíše alebo nie. To, že odporca mohol podpísať aj inú formulárovú zmluvu nerobí z tej, ktorá bola predmetom posudzovania v tejto veci apriori zmluvou s osobitne dohodnutými zmluvnými podmienkami ako sa to snaží podsúvať súdu navrhovateľ. Každú zmluvu je z pohľadu dohody o zmluvných podmienkach potrebné skúmať osobitne. Taktiež každú podmienku ako súčasť konkrétnej zmluvy je potrebné skúmať z pohľadu, či táto konkrétna podmienka bola dohodnutá v tejto konkrétnej zmluve individuálne.

O trovách konania rozhodol súd v súlade s ust. § 142 ods. 2 O.s.p., kedy navrhovateľ mal vo veci 87,80% úspech a tak súd navrhovateľovi priznal právo na náhradu trov konania potrebných na účelné bránenie jeho práva, ktoré trovy konania pozostávali zo zaplateného súdneho poplatku v sume 23,50 Eur z ktorej sumy súd navrhovateľovi priznal sumu 20,60 Eur (87,80% zo sumy 23,50 Eur) a trov právneho zastúpenia v sume 75,92 Eur (87,80% zo sumy 86,47 Eur) vyčíslených v súlade s ustanovením § 14 ods. 1 písmeno a), b) vyhlášky MS SR číslo 655/2004 Z.z. za 2 úkony právnej pomoci - prevzatie a prípravu zastúpenia a návrh na vydanie platobného rozkazu pričom hodnota jedného úkonu podľa ustanovenia § 10 ods. 1, 2 vyhlášky je 22 je 28,22 Eur + 2 krát režijný paušál po 7,81 Eur + 20 percent DPH, teda spolu trovy právneho zastúpenia pred krátením v celkovej výške 86,47 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie navrhovateľ prostredníctvom právneho zástupcu výlučne výroku I., ktorým prvostupňový súd určil, že zmluvná podmienka týkajúca sa zmluvnej pokuty dojednaná v ustanovení bodu 3 zmluvy o pripojení zo dňa 24.03.2010 uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a teda neplatnou a domáhal sa, aby odvolací súd rozsudok v napadnutej časti zmenil a vyslovil, že zmluvná podmienka nie je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, teda je platným zmluvným dojednaním. Odvolateľ s rozhodnutím súdu prvého stupňa označiť dojednanie o zmluvnej pokute za neplatnosť z dôvodu neprijateľnosti nesúhlasí. Dôvodil tým, že navrhovateľ si v žalobnom návrhu uplatnil aj právo na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 47,80 Eur z dôvodu porušenia bod 2 zmluvy o pripojení t.j. porušenie povinnosti odporcu riadne a včas platiť cenu služieb a teda porušenie záväzku doby viazanosti - 24 mesiacov žalovaným v zmysle ustanovenia bodu 3 zmluvy o pripojení zo dňa 24.03.2010. Rozhodnutím súdu prvého stupňa zamietnuť nárok navrhovateľa čo do zmluvnej pokuty a jej označenie za neprijateľnú zmluvnú podmienku odvolateľ nesúhlasí v celom rozsahu, nakoľko je názoru, že uvedené rozhodnutie nemá oporu v zákone. Zmluvná pokuta dojednaná medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou bola dojednaná platne v súlade s § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bola dojednaná písomne s uvedením výšky zmluvnej pokuty a dojednanie o zmluvnej pokute je dojednaním individuálnym. Zmluvná pokuta je zabezpečovacím inštitútom upraveným zákonom a nárok na jej zaplatenie vznikol z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností žalovaným, konkrétne neplatenie dohodnutej ceny za poskytnuté využité služby a porušenie záväzku doby viazanosti. Dojednanie o zmluvnej pokute s odporkyňou bolo dojednaním individuálnym a preto ani prípadná aplikácia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k dojednaniu zmluvnej pokuty by neprichádzala do úvahy. V prípade odporkyňi len navrhovateľ len vyhovel žiadosti o uzavretie zmluvy o pripojení s cenovými výhodami v podobe zvýhodnenej ceny mesačného paušálneho poplatku služby Relax 60+, čomu zodpovedá protizáväzok v podobe 24 mesačnej dohodnutej doby viazanosti užívať program služieb Relax 60 zabezpečený zmluvnou pokutou.

Preto je potrebné považovať dojednanie zmluvnej pokuty za individuálne. Navyiac zmluvná pokuta nespôsobuje značnú nerovnováhu medzi zmluvnými stranami. Zo žiadneho ustanovenia právneho predpisu nevyplýva povinnosť zaťažovať zmluvnou pokutou obe zmluvné strany pre prípad jej riadneho dojednania v zmluve, pričom poukazuje na právny záver vyjadrený v rozsudku Najvyššieho súdu v SR spis. zn. 4Obdo 4/99. Navrhovateľ si svoje povinnosti vyplývajúce zo zmluvy o pripojení plnil riadne a včas, odporcovi sprístupnil služby v zmysle zmluvných dojednaní za zvýhodnenú akciovú cenu v sume 11,81 Eur mesačne, čomu zodpovedná protizávazok v podobe 24 mesačnej doby viazanosti, ktorú odporkyňa preukázateľne porušila. Plná hodnota právnym predchodcom navrhovateľom poskytnutých služieb sa rovnala v tom čase sume 14,58 Eur mesačne. Odporkyňa nič nebránilo vybrať si balík služieb v plnej hodnote bez záväzku doby viazanosti zmlúv o pripojení a v takomto prípade mala odporkyňa možnosť uzavrieť dodatok k zmluve o pripojení bez doby viazanosti, bez benefitov, samozrejme bez zmluvnej pokuty. Dojednanie o zmluvnej pokute tak zodpovedá individuálnemu dojednaniu a preto takto dojednanú zmluvnú pokutu nie je možné označiť za neprimeranú. Odvolateľ poukázal na § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Nezaplatenie ani len minimálnej fakturovanej ceny za poskytnuté služby pri záväzku doby viazanosti malo za následok vznik povinnosti odporkyne zaplatiť navrhovateľovi dojednanú zmluvnú pokutu, ktorú v takomto prípade nie je možné označiť za neprimeranú pri náležitom a riadnom posúdení všetkých okolností, ktoré viedli právneho predchodcu navrhovateľa k vyúčtovaniu zmluvnej pokuty. V prípade označenia dojedanej zmluvnej pokuty za neprijateľnú podmienku sa vytvára neudržateľný stav, kedy súdna ochrana je poskytovaná nezodpovednému a ľahkovážnemu spotrebiteľovi na úkor poctivého dodávateľa. Uplatnenú zmluvnú pokutu považuje vzhľadom na preukázané porušenie zmluvnej povinnosti odporkyne odvolateľ za spravodlivú, primeranú a plniacu si svoj účel. Záverom poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove spis. zn. 9Co 31/2012 zo dňa 19.3.2013. Prvostupňový súd vopred neoznámil posudzovanie neprijateľnosti zmluvnej podmienky čím navrhovateľovi ako účastníkovi postupom súdu odňal možnosť konať pred súdom. V prípade ak by sa aj odvolací súd stotožnil s právnym názorom prvostupňového súdu o zamietnutí nároku navrhovateľa na zaplatenie zmluvnej pokuty, bolo by vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky z úradnej povinnosti nadbytočné, pretože navrhovateľ prevzal nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty od svojho právneho predchodcu zmluvou o postúpení pohľadávok, teda neprichádza do úvahy, aby súd určil neprijateľnosť zmluvnej podmienky.

Opatrovníčka odporkyne odvolací návrh nepodala, k doručenému odvolaniu sa písomne nevyjadřila.

Krajský súd v Trnave ako odvolací súd (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania (§ 201 a § 204 ods. 1 O.s.p.) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 201 a § 202 O.s.p.), bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie mu predchádzajúce v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) postupom tak, že na úradnej tabuli súdu oznámil čas a miesto verejného vyhlásenia rozsudku (§ 156 ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je v napadnutej časti určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a v súvisiacom výroku o náhrade trov konania vecne správny.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým súd určil, že zmluvná podmienka dojednaná v zmluve o pripojení, uzatvorenej medzi spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s. Vajnorská 100/A, Bratislava a odporkyňou zo dňa 24.03.2010, v bode 3 zmluvy v znení „V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode II. tejto zmluvy alebo článku 3 bod 3.5 Všeobecných podmienok, alebo v článku 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok), v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM-karty zo strany Podniku je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu v sume 47,80 Eur" je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti.

Pretože odvolací súd preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie navrhovateľom tvrdeného nároku, ktorý v dostatočnom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p., odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov prvostupňového súdu odchýliť a preto nemôže

dať za pravdu odvolateľovi. Odvolateľ v odvolaní neuviedol žiadne nové skutočnosti, s ktorými by sa nebol už vysporiadal súd prvého stupňa.

Aplikáciou ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd vyjadruje nielen svoj záver, že napadnuté rozhodnutie a jeho odôvodnenie považuje za vecne správne, ale zároveň (i keď bez výslovného vyjadrenia) aj záver, že námietky vznesené účastníkom konania v odvolaní nie sú dôvodné, právne významné, alebo spôsobilé spochybniť správnosť záverov uvedených v odôvodnení rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Navrhovateľ svojim návrhom doručeným súdu dňa 10.05.2013 žiadal súd, aby odporkyňa uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 392,70 Eur s príslušenstvom. Svoj návrh odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi spoločnosťou T- Mobile Slovensko, a.s. ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom dňa 03.10.2012 bola pohľadávka voči odporcovi z titulu nezaplatených dlžných faktúr vo výške dlžnej istiny 397,70 Eur s príslušenstvom postúpená navrhovateľovi. Vzhľadom na to navrhovateľ si v tomto konaní uplatňuje právo na zaplatenie ceny za poskytnuté elektronické komunikačné služby v sume 344,90 Eur ako aj právo na zaplatenie zmluvnej pokuty v sume 47,80 Eur, vyúčtovanej vo faktúre číslo 7107224219.

Pokiaľ ide o uplatnenú zmluvnú pokutu navrhovateľ dôvodil, že táto bola dojednaná medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou platne v súlade s ustanovením § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka v písomnej forme, s uvedením výšky zmluvnej pokuty, pričom dojednanie o zmluvnej pokute je dojednaním individuálnym. Z ustanovenia bodu 3 zmluvy o pripojení zo dňa 24.03.2010 podľa jeho názoru jednoznačne vyplýva, porušenie ktorých zmluvných povinností odporcu vyplývajúcich mu zo záväzkovo-právneho vzťahu založeného predmetnou zmluvou má za následok vznik práva navrhovateľa, respektíve jeho právneho predchodcu na zaplatenie dojednanej zmluvnej pokuty.

V danom prípade niet sporu o tom, že právny vzťah účastníkov bol založený zmluvou o pripojení zo dňa 24.03.2010 medzi právnym predchodcom navrhovateľa a odporkyňou a bolo dôvodné naň aplikovať zákon č. 610/2003 Z.z. o elektronických komunikáciách právne ako aj normy spotrebiteľského práva ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu tak, ako postupoval súd prvého stupňa, ktorý v potrebnom rozsahu vykonal dokazovanie, na základe ktorého správne zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto využívajúc postup podľa § 219 ods. 2 O.s.p. sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa v napadnutej časti.

Súd prvého stupňa vo výroku rozsudku určil, že zmluvná podmienka dojednaná v zmluve o pripojení, uzatvorenej medzi spoločnosťou T-Mobile Slovensko, a.s. Vajnorská 100/A, Bratislava a odporkyňou zo dňa 24.03.2010, v bode 3 zmluvy v znení „V prípade porušenia akejkoľvek povinnosti uvedenej v bode II. tejto zmluvy alebo článku 3 bod 3.5 Všeobecných podmienok, alebo v článku 5 bod 5.2 písm. a/ až c/ Všeobecných podmienok), v dôsledku ktorej dôjde k následnému vypojeniu SIM-karty zo strany Podniku je účastník povinný uhradiť Podniku zmluvnú pokutu v sume 47,80 Eur" je neplatná z dôvodu jej neprijateľnosti.

Podľa § 153 ods. 3 O.s.p. súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

Podľa odseku 4 tohto ustanovenia ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Ustanovenie § 153 ods. 3 O.s.p. vychádza z článku 6 Smernice 93/13/ES z 5. apríla 1993 o neprimeraných, nečestných podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a zároveň rešpektuje rozsudok in Joined cases C-240/98 to C-244/98. Podľa nich sa účinná ochrana spotrebiteľa môže dosiahnuť, len ak národný súd prehlási, že má právomoc z úradnej povinnosti zhodnotiť neprijateľné podmienky.

Zákonodarca v citovanom ustanovení umožňuje súdu v spore zo spotrebiteľskej zmluvy vysloviť aj bez návrhu neprijateľnosť niektorej z podmienok použitých v spotrebiteľskej zmluve, teda súd je k tomu oprávnený bez ohľadu na to, na ktorej procesnej strane spotrebiteľ vystupuje. Podľa názoru odvolacieho súdu však súd ex offa nemôže začať konanie o vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, ale tak môže urobiť iba v prebiehajúcom spore zo spotrebiteľskej zmluvy.

Podľa ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

Z ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva pre dodávateľa povinnosť zdržať sa používania zmluvnej podmienky, ktorú súd v akomkoľvek súdnom konaní označil za neprijateľnú alebo keď neprijateľnosť zmluvnej podmienky vyplýva zo samotného súdneho rozhodnutia, v ktorom súd na základe žaloby podanej spotrebiteľom alebo dodávateľom rozhodoval o nároku spotrebiteľa, ktorý vyplýva alebo je odvodený od takejto podmienky. Podmienkou aplikácie citovaného ustanovenia je, že ide o zmluvný vzťah medzi dodávateľom a spotrebiteľom, ktorý je založený štandardnou (adhéznou) zmluvou, pri ktorej dodávateľ opakovane používa na dojednanie zmluvy so spotrebiteľmi rovnaké štandardizované obchodné podmienky, keď spotrebiteľ nemá možnosť ovplyvniť obsah spotrebiteľskej zmluvy.

Zo Zmluvy o postúpení pohľadávok uzatvorenej medzi spoločnosťou Slovak Telekom, a.s., Karadžičova 10, Bratislava ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom, zo dňa 03.10.2012 súd zistil, že navrhovateľ sa stal vlastníkom pohľadávok spoločnosti Slovak Telekom, a.s. voči odporcovi, ktoré sú predmetom tohto konania. Posúdenie záväzkového vzťahu medzi odporcom a spol. Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. bolo potrebné z toho dôvodu, že na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 03.10.2012 medzi postupcom a postupníkom. Postúpenie pohľadávky malo za následok, že navrhovateľ vstúpil do práv a povinností vyplývajúcich zo zmluvy o pripojení ako dodávateľom. Postupca postúpenú pohľadávku so všetkými právami s ňou spojenými stratil. Postupník, t.j. navrhovateľ nadobudol pohľadávku aj so všetkými námietkami, ktoré možno proti nej uplatniť. K týmto námietkam môžu pribudnúť aj iné námietky, vzniknuté z nového pomeru medzi dlžníkom a novým veriteľom. Následne potom nemožno dospieť k zhodnému právnomu názoru vyjadrenom navrhovateľom v odvolaní, že navrhovateľ ako postupník nemá postavenie dodávateľa v zmysle právnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských zmlúv. Podľa názoru odvolacieho súdu, vzhľadom ku skutočnosti, že navrhovateľ vstúpil do práv a povinností postupcu a nedošlo k zániku pôvodne uzavretej zmluvy zo dňa 08.07.2010, posúdenie zmluvy uzavretej s odporcom sa nezmenilo, ide o spotrebiteľskú zmluvu a navrhovateľa je potrebné považovať za dodávateľa.

Súd prvého stupňa v preskúmvanej veci výrok napadnutého rozsudku o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve riadne odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p., odvolací súd preto rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky a v závislom výroku o náhrade trov konania, ktorý osobitne odvolacími dôvodmi napadnutý nebol, ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. a odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznal napriek tomu, že bola v odvolacom konaní úspešná, a to z dôvodu, že si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila a podľa obsahu spisu jej ani žiadne nevznikli.

Senát krajského súdu prijal rozhodnutie pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.